

**БІЛОЦЕРКІВСЬКА ГІМНАЗІЯ-ПОЧАТКОВА ШКОЛА № 6 «ПЕРСПЕКТИВА»
БІЛОЦЕРКІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

30.09.2026

НАКАЗ

№ 171-ОД

**Щодо організації роботи закладу освіти
в умовах можливих відключень електроенергії**

На виконання листа Управління освіти і науки Білоцерківської міської ради від 17.09.2026 № 1050/01-31, листа Департаменту освіти і науки Київської обласної державної адміністрації та пропозиції Рекомендацій Міністерства освіти і науки України щодо організації роботи закладів освіти в умовах можливих відключень електроенергії та припинення тепло- і водопостачання, з метою забезпечення безпечного та безперервного функціонування закладу освіти

НАКАЗУЮ:

1. Заступникам директора з НВР Кульбіді В.А., Тимошенко О.В., заступнику директора з ГР Григоренку М.С.:

1.1. до 09.10.2026 року опрацювати зазначені Рекомендації та привести внутрішні алгоритми дій, плани реагування й організації роботи закладу у відповідність до них з урахуванням конкретних умов функціонування закладу (додаток 1, 2).

1.2. до 09.10.2026 року перевірити фактичну готовність закладу до роботи в умовах тривалих відключень електроенергії, припинення тепло- та водопостачання, звернувши особливу увагу на: резервне електроживлення; запаси питної та технічної води; забезпечення належного температурного режиму; безпечну організацію харчування; готовність укриттів; стабільність зв'язку та оповіщення;

1.3. визначити основні та резервні канали комунікації з працівниками, здобувачами освіти та їхніми батьками, забезпечивши своєчасне інформування про зміну режиму роботи закладу, формату організації освітнього процесу та алгоритм подальших дій.

1.4. до 09.10.2026 року провести відповідні інструктажі з працівниками, довести визначені алгоритми дій до відома всіх учасників освітнього процесу та забезпечити їх практичну готовність до дій у разі тривалого припинення електро-, тепло- чи водопостачання.

2. Заступникам директора з НВР Кульбіді В.А., Тимошенко О.В.:

2.1. адаптувати алгоритми організації освітнього процесу залежно від тривалості знеструмлення, передбачивши можливість використання асинхронного формату навчання, друкованих навчальних матеріалів, LMS-систем, а за належного облаштування укриттів — продовження освітнього процесу безпосередньо в них.

3. Заступнику директора з ГР Григоренку М.С.:

3.1. до 09.10.2026 року забезпечити запас питної та технічної води з розрахунку на безпечне перебування здобувачів освіти та працівників не менше 48 годин;

3.2. забезпечити належне облаштування укриттів для можливості продовження освітнього процесу безпосередньо в них.

4. Шеф-кухарю Журавель Л.П.

4.3. до 09.10.2026 року переглянути організацію харчування на випадок тривалих відключень електроенергії та/або водопостачання, передбачивши резервні варіанти харчування відповідно до наданих рекомендацій;

4.4. передбачити запас харчових продуктів, у тому числі тривалого зберігання, для безпечного перебування учнів не менше 48 годин.

5. Контроль за виконанням наказу залишаю за собою.

Директор гімназії

Ніна ВЕРИС

Виконавець:
Тимошенко О.В.
Кульбіда В.А.
Григоренку М.С.
Журавель Л.П.

Завізовано:
Тимошенко О.В.

Надіслано:
до справи, працівникам закладу

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ніна ВЕРИС

Директор гімназії

ПЛАН (АЛГОРИТМ ДІЙ)
у разі можливих надзвичайних ситуацій, пов'язаних із блекаутом
2026/2027 н.р.

Заходи	Виконавці	Матеріальне та технічне забезпечення
1. Виявлення блекауту, первинна оцінка та оповіщення Працівник, який виявив аварійне або тривале припинення електропостачання, перебої у тепло-, водопостачанні чи зв'язку, невідкладно повідомляє керівника або особу, яка його заміщує. Працівникам, які чергують уночі, завчасно визначити порядок такого повідомлення. Керівник оцінює наявність освітлення, тепла, води, водовідведення, зв'язку, роботу укриття, харчоблоку, систем пожежної безпеки та інших критично необхідних систем; організовує облік осіб, які перебувають у закладі, та інформує Управління освіти і науки.	Кульбіда В.А. Тимошенко О.В. Григоренко М.С., чергові працівники	Основний і резервний зв'язок, ліхтарі, павербанки, аварійне освітлення
2. Організація зв'язку, інформування та координації Завчасно визначити основний і резервний канали комунікації, відповідальних осіб та порядок передачі інформації. Своєчасно інформувати працівників, здобувачів освіти та батьків/законних представників про режим роботи й подальші дії. Якщо мобільний та інтернет-зв'язок відсутні і факт блекауту підтверджено, керівник закладу прибуває до Ліцею «Перша Білоцерківська гімназія» (вул. Ярослава Мудрого, 54) лише за умови безпечної можливості пересування з урахуванням повітряної тривоги, комендантської години та інших обмежень. За неможливості особистого прибуття діяти через визначену особу або резервний канал.	Верис Н.В. Кульбіда В.А. Тимошенко О.В.	Телефони, месенджери, електронна пошта, офіційні вебресурси, друковані списки контактів, інші доступні засоби зв'язку
3. Блекаут уночі або до початку освітнього процесу Не призупиняти освітній процес автоматично лише через факт відсутності електроенергії. Оцінити фактичну спроможність закладу забезпечити безпечні умови. За короточасного відключення та наявності необхідних умов роботи організовувати відповідно до локального алгоритму. Якщо безпечні умови забезпечити неможливо, своєчасно повідомити учасників освітнього процесу про зміну режиму роботи: для учасників освітнього процесу — про перехід на навчання з використанням технологій дистанційного навчання, у тому числі в асинхронному режимі; Організувати необхідне чергування персоналу та безпечне відключення обладнання, яке не повинно залишатися під напругою.	Верис Н.В. Кульбіда В.А. Тимошенко О.В. Григоренко М.С., чергові працівники	Локальний алгоритм, засоби зв'язку, резервне освітлення
4. Блекаут під час перебування дітей у закладі Забезпечити безперервний нагляд за дітьми та повторно оцінити можливість їх подальшого перебування з урахуванням освітлення, температури, води, санітарних умов, харчування, укриття та зв'язку. У закладі застосовувати відповідний рівень реагування. Під час сигналу «Повітряна тривога» пріоритетом є переміщення до укриття.	Верис Н.В. Кульбіда В.А. Тимошенко О.В. Григоренко М.С., чергові працівники, класні керівники 1-9 класів	Резервне освітлення, засоби зв'язку, журнали/списки і обліку дітей, укриття

Заходи	Виконавці	Матеріальне та технічне забезпечення
5. Режим роботи закладу освіти Діяти відповідно до п'яти орієнтовних рівнів реагування, наведених нижче. Формат освітнього процесу визначати не лише за тривалістю відключення, а насамперед за фактичною спроможністю закладу забезпечити безпечні умови. Забезпечити готовність до оперативного переходу між очною, комбінованою та дистанційною моделями організації освітнього процесу із застосуванням, за потреби, синхронної та асинхронної взаємодії. Заклади, які мають автономні системи водо- і теплопостачання та достатнє резервне електроживлення, можуть продовжувати очну роботу за наявності всіх необхідних безпечних умов.	Верис Н.В. Кульбіда В.А. Тимошенко О.В.	Локальні алгоритми, резервне живлення, ресурси життєзабезпечення
6. Функціонування Пункту незламності та енергостійких об'єктів Керівник закладу, на базі якого функціонує Пункт незламності, або визначена ним відповідальна особа забезпечує його своєчасне розгортання та безперервне функціонування. Керівник організовує роботу пункту в закладі; для участі в координаційній нараді може делегувати заступника чи іншу уповноважену особу. Перевірити резервне живлення, запас пального, питної і технічної води, освітлення, зв'язок, санітарні умови. За рішенням засновника енергостійкі заклади можуть використовуватися як освітні хаби.	Верис Н.В. Григоренко М.С.	Генератори, акумуляторні системи, пальне, вода, засоби освітлення і зв'язку, санітарне забезпечення
7. Функціонування укриттів Забезпечити готовність об'єктів фонду захисних споруд цивільного захисту до використання в умовах тривалої відсутності електропостачання: резервне та аварійне освітлення, роботу засобів зв'язку та оповіщення, наявність питної води, аптечок та інших необхідних засобів. За наявності відповідних умов укриття може використовуватися для продовження освітнього процесу. Генератори безпосередньо в укриттях та інших приміщеннях із перебуванням людей не експлуатувати.	Кульбіда В.А. Тимошенко О.В. Григоренко М.С.	Обладнання укриттів, резервне освітлення і зв'язку, питна вода, аптечки
8. Резервне електроживлення та критична інформація Забезпечити готовність генераторів, акумуляторних систем, джерел безперебійного живлення та запасу пального. Резервне живлення першочергово спрямовувати на системи оповіщення, пожежної безпеки, аварійне освітлення, укриття, зв'язок, необхідне медичне обладнання, насоси та автоматику тепло- і водопостачання. Передбачити живлення роутера та, за технічної можливості, окремого ноутбука, на якому доступні критично необхідні електронні бази, службова пошта, документи й інформація для функціонування закладу. Генератори експлуатувати лише визначеними та проінструктованими працівниками відповідно до вимог безпеки.	Верис Н.В. Григоренко М.С.	Генератори, акумулятори, ДБЖ, пальне, роутер, ноутбук
9. Забезпечення життєдіяльності та захист інженерних мереж Забезпечити постійний контроль систем електро-, тепло-, водопостачання та водовідведення, температурного режиму, резервних джерел живлення й запасів ресурсів. Завчасно визначити відповідальних за інженерні мережі та порядок взаємодії з аварійними і комунальними службами. У разі	Григоренко М.С. Журавель Л.П.	Інструменти, помпи/дренажне обладнання за наявності, резервне живлення, пальне, питна і

Заходи	Виконавці	Матеріальне та технічне забезпечення
реальної загрози замерзання систем опалення рішення щодо консервації, зливу теплоносія, продування чи інших технічних дій виконувати після оцінки стану системи, із залученням фахівців та за рішенням/вказівкою уповноважених органів. У закладах зі справною системою дренажу злив виконувати після відповідного рішення; за відсутності дренажу — чекати окремого рішення щодо способу відкачування. Передбачити запас питної та технічної води, а також харчових продуктів, у тому числі тривалого зберігання, у кількості, необхідній для безпечного перебування учнів і працівників не менше 48 годин.		технічна вода, продукти тривалого зберігання
10. Відновлення роботи після ліквідації наслідків надзвичайної ситуації Після відновлення електро-, тепло- та водопостачання перевірити технічний стан будівлі, електричного обладнання, систем опалення, водопостачання, водовідведення, пожежної автоматики, засобів зв'язку та іншого критично необхідного обладнання. Заповнення систем опалення теплоносієм, запуск котелень, насосного та іншого обладнання здійснювати після перевірки відповідальними працівниками та/або спеціалістами. Очний режим відновлювати після усунення факторів, що перешкоджали безпечному функціонуванню, та своєчасно повідомити працівників, здобувачів освіти і батьків/законних представників.	Григоренко М.С. Кульбіда В.А. Тимошенко О.В.	Наявне обладнання закладу; за потреби сили і засоби аварійних та комунальних служб

Додаток 2
до наказу № 171-ОД від 30.09.2026 року

РЕКОМЕНДАЦІЇ

щодо організації роботи закладу освіти в умовах можливих відключень електроенергії та припинення тепло і водопостачання

I. Загальна середня освіта

2.1. Формати навчання та алгоритми дій під час тривалих тривог

Відповідно до статті 23 Закону України «Про освіту» держава гарантує закладам освіти, зокрема, академічну та організаційну автономію. Таким чином, заклади загальної середньої освіти можуть самостійно визначати структуру і тривалість навчального року, навчального тижня, навчального дня, занять, відпочинку між ними, а також форми організації освітнього процесу.

Для забезпечення безперервності навчання в умовах частих та тривалих повітряних тривог рекомендуємо:

- 1) перевірити та у разі відсутності забезпечити доступ учнів до LMS-систем (Мрія, Google Classroom, Moodle, Microsoft Teams тощо);
- 2) підготувати роздруковані матеріали (плани, таблиці, завдання тощо) на випадок тривалого відключення електроенергії та/або доступу до мережі Інтернет;
- 3) передбачити використання асинхронного формату навчання;
- 4) розглянути можливість переходу на шестиденний навчальний тиждень замість п'ятиденного;
- 5) розглянути можливість забезпечення освітнього процесу у дві зміни з урахуванням збільшення світлового дня.

Крім того, під час тривалих повітряних тривог освітній процес може продовжуватися безпосередньо в укриттях за умови їх належного облаштування. Приміщення укриттів рекомендується завчасно укомплектувати обладнанням, устаткуванням та технічними засобами для повноцінного навчання. Для ефективної організації освітнього процесу в

таких умовах закладам освіти пропонується запроваджувати гнучке моделювання, яке може включати:

1) **скорочення тривалості занять:** залежно від місткості укриттів академічна година може бути скорочена до 30 або 40 хвилин.

2) **пріоритетне та ротаційне навчання в укритті:** організація очного навчання на базі укриття з пріоритетним залученням учнів початкової школи (1–4 класи). За наявності вільних площ здійснюється ротаційне залучення інших паралелей, з перевагою для 5, 9 та 10 класів.

3) **навчання в укритті у дві зміни:** для вивільнення простору під інші паралелі можливе тимчасове переведення учнів початкових класів до сусідніх закладів (на відстані евакуації не більше 500 метрів), які мають достатні за місткістю укриття, або ж використання закладів освіти без початкової ланки (без груп продовженого дня).

4) **облаштування коворкінгів в укритті:** створення безпечного простору («центрів цифрової освіти») для учнів, які перебувають на дистанційному навчанні. Це дозволить їм під час тривалих обстрілів підключатися до онлайн-уроків із безпечного місця під наглядом педагога чи психолога.

5) **організація комбінованого перебування:** здобувачі освіти навчаються дистанційно у своїх класах на базі школи, а з оголошенням повітряної тривоги організовано переходять до укриття, де продовжують роботу.

2.2. Забезпечення життєдіяльності: водопостачання та тепловий режим

Функціонування закладу освіти неможливе без дотримання базових санітарних норм.

Зауважимо, що заклади освіти мають бути забезпечені запасом технічної та питної води на випадок настання надзвичайної ситуації для безпечного перебування учнів не менше 48 годин. Розрахунок об'ємів води має здійснюватися відповідно до кількості здобувачів освіти та персоналу.

У разі відсутності централізованого теплопостачання керівникам та засновникам закладів освіти необхідно завчасно подбати про альтернативні джерела обігріву. За наявності власної шкільної котельні рекомендовано забезпечити її безперебійну роботу шляхом встановлення генераторів відповідної потужності або інших альтернативних джерел живлення.

Для своєчасного реагування керівника (засновника) закладу освіти на можливі відключення електроенергії, та пов'язані з ними перебої з тепло-, водопостачанням рекомендуємо запровадити п'ять рівнів реагування, залежно від часу можливого знеструмлення:

Рівень реагування	Тривалість знеструмлення (год)	Базовий режим організації діяльності
Зелений	до 2	Продовження роботи з локальними обмеженнями
Жовтий	2 - 6	Скорочений режим, живлення тільки критичних систем
Помаранчевий	6 - 24	Обмежена очна робота Робота лише енергостійких закладів
Червоний	24 - 72	Запровадження освітніх хабів, змішаного та асинхронного навчання
Критичний	понад 72	Введення в дію Територіального плану безперервності освіти та переміщення учасників освітнього процесу

У разі відключення електропостачання в межах зеленого рівня:

1. Освітній процес не зупиняється. Навчальні заняття завершуються відповідно до встановленого розкладу.

2. Обмежується проведення занять та інша діяльність, що потребує: роботи спеціального електрообладнання та електроприладів; додаткового освітлення небезпечних зон роботи в майстернях; проведення дослідів, практичних робіт з використанням хімічних елементів, приладів тощо, які потребують додаткової примусової вентиляції, освітлення чи використання іншого електрообладнання.

310948192. Використовуються форми роботи, які не потребують використання електроенергії (усні форми роботи, написання письмових робіт тощо).

310947912. Керівник закладу освіти забезпечує готовність укриття до роботи в умовах надзвичайного стану.

310947688. Керівник закладу, педагогічні працівники забезпечують постійний нагляд та присутність педагогів у класах початкової школи.

У разі відключення електропостачання в межах жовтого рівня:

1. Рішенням керівника закладу запроваджуються скорочені уроки, перерви.
2. Проведення гуртків, запланованих масових заходів, занять з предметів варіативної складової скасовується рішенням керівника.

3. Харчування здійснюється за резервним меню, або використання попередньо сформованих сухих пайків (наборів продуктів тривалого зберігання, що відповідають санітарним нормам).

4. Здобувачі початкової освіти у разі неможливості забезпечення повноцінної роботи закладу передаються батькам. Для дітей, чиї батьки не можуть забрати дитину зі школи вчасно, створюються тимчасові умови перебування в закладі освіти, укритті тощо під наглядом педагогічного працівника у порядку, затвердженому керівником закладу.

5. Для здобувачів освіти 5-11 класів організовується асинхронний (за можливості синхронний) режим навчання.

6. Керівник (засновник) закладу освіти забезпечує своєчасне інформування батьків та педагогічних працівників про режим роботи закладу та фактичний час завершення навчальних занять.

У разі відключення електропостачання в межах помаранчевого рівня:

1. Очний формат навчання організовується лише в енергонебезпечних закладах освіти. Інші заклади освіти запроваджують синхронний (за можливості) / асинхронний формат, проведення коротких консультацій (за наявності технічних та безпекових можливостей).

2. Проведення контрольних оцінювань переноситься до стабілізації ситуації з електропостачанням / відновлення роботи закладу освіти в штатному режимі.

3. На базі опорних енергостійких закладів освіти відкриваються освітні хаби.

4. За можливості запроваджується двозмінне навчання із скороченою тривалістю навчальних занять / перерв.

5. Керівник / засновник закладу освіти забезпечує своєчасне інформування учасників освітнього процесу про формат організації освітнього процесу на наступний навчальний день.

У разі відключення електропостачання в межах червоного рівня:

1. Засновник, орган місцевого самоврядування запроваджує роботу освітніх хабів.

2. Пріоритет для організації освітнього процесу надається учням початкової школи, 5, 9 класів. Для інших здобувачів освіти запроваджуються змінні графіки навчання, асинхронний режим, проведення коротких консультацій.

3. Засновник закладу освіти забезпечує організований підвіз дітей та педагогічних працівників до енергостійких закладів освіти.

4. Заклад освіти веде облік дітей, які втратили доступ до навчання та вживає заходи для відновлення безперервного здобуття ними освіти.

У разі відключення електропостачання в межах критичного рівня:

1. Засновник затверджує тимчасову мережу освітніх хабів.

2. Органом місцевого самоврядування вживаються заходи для: закріплення дітей за освітніми хабами, закладами освіти, які продовжують функціонування.

3. Керівник закладу освіти забезпечує проведення консультацій для здобувачів освіти.

4. Заклади освіти, які втратили можливість для подальшого функціонування в умовах відключення електроенергії відновлюють свою роботу лише після повного усунення факторів, які не дозволяють створити належні умови здобуття освіти.

2.3. Організація харчування учнів

Організація якісного та безпечного харчування залишається одним із пріоритетних завдань навіть у кризових умовах. Звертаємо увагу, що заклади освіти мають бути забезпечені харчовими продуктами, у тому числі тривалого зберігання, на випадок настання надзвичайної ситуації для безпечного перебування учнів не менше 48 годин.

Відповідно до норм харчування у закладах освіти (постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження норм та Порядку організації харчування у закладах освіти та дитячих закладах оздоровлення та відпочинку» від 24.03.2021 № 305, зі змінами), закладам освіти необхідно розробити адаптивні алгоритми організації харчування:

- 1) харчування в укриттях: під час тривалих повітряних тривог необхідно передбачити логістику безпечної доставки або видачі їжі безпосередньо у спорудах цивільного захисту.
- 2) сухі пайки (сухпаї): у разі неможливості приготування гарячих страв через відсутність водопостачання, електроенергії або під час перебування в укритті, допускається тимчасове використання попередньо сформованих сухих пайків (наборів продуктів тривалого зберігання, що відповідають санітарним нормам).

2.4. Комунікація, координація та психологічна підтримка

Для підтримки постійної та ефективної комунікації з усіма учасниками освітнього процесу важливим є створення єдиного каналу зв'язку (месенджери, Google Classroom тощо). У разі відсутності мобільного зв'язку актуальна інформація може бути розміщена на стендах при вході до закладу освіти.

З метою налагодження ефективної комунікації з педагогами, учнівськими та батьківськими колективами рекомендуємо провести з учасниками освітнього процесу відповідні заходи з обговорення порядку дій під час кризових ситуацій та пропрацювати всі можливі варіанти. Акцентуємо увагу, що кожен заклад загальної середньої освіти має адаптувати запропонований алгоритм дій з урахуванням особливостей та безпекової ситуації.

Особливу увагу необхідно приділяти забезпеченню психологічної підтримки учасників освітнього процесу в умовах стресу та невизначеності.